

נקודת אור בפרשה – מעלת התפילה – פרשת ואתחנן

נאמר בפסוק: "וְאֶתְחַנֵּן אֵל ה' בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר ר'". **ומובא בחז"ל** (דברים רבה יא, י), שמשנה רבינו התחנן לפני ה' יתברך חמש מאות וחמש עשרה תפילות [כמנין 'ואתחנן'], כדי לבטל את הגזירה הקשה שנגזרה עליו שלא יכנס לארץ ישראל, **והיה מתחנן כל כך**, עד שהתחילו השמים והארץ להזדעזע, ואמרו: 'שמה הגיע הזמן שהקב"ה רוצה לחדש עולמו?! יצאה בת קול ואמרה: 'עדיין לא הגיע הזמן לחדש העולם, אלא משה רבינו מתפלל ומתחנן שתינתן לו רשות להכנס לארץ'. **באותה שעה** הכריז הקב"ה בכל הרקיעים, שלא תתקבל תפילתו של משה רבינו ע"ה.

ובאמת, צריך להבין: מדוע לא נתקבלה תפילתו של משה, והרי בכה והתפלל מעומק לבו, ומקובלנו מחז"ל (ב"מ נט.) ש"אף על פי ששערי תפילה ננעלו, שערי דמעות לא ננעלו!?"

תשובה לזה מצינו במדרש (ילקוט שמעוני, פ' וילך), שבשעה שכעס הקב"ה על משה רבינו כשהכה את הסלע, וגזר עליו שלא יכנס לארץ ישראל, היה הדבר נראה למשה כדבר קל. אמר משה: 'כמה פעמים חטאו ישראל, ואני עמדתי והתפללתי עליהם' והקב"ה מחל להם, ואני הרי מעולם לא חטאתי לפני הקב"ה, אתפלל לפניו, ובודאי יענה לי ויכפר עוונתי. **ולא נתן דעתו להתפלל מיד**, אלא אמר: 'כשיגיע הזמן להכנס לארץ – אתפלל'. **באותה שעה** כעס הקב"ה ונשבע שלא יכנס לארץ ישראל.

כמה מוסר השכל צריכים אנו ללמוד מדברי חז"ל אלו, שכאשר אדם זקוק לישועה, **ימהר להתפלל** לבורא עולם שיושיעו, ולא ידחה את התפילה לזמן אחר. שהרי אם משה היה מתפלל מיד לאחר שחטא, אזי היה נכנס לארץ, **ובגלל** שעייב את התפילה, סופו היה שלא זכה להכנס.

ובענין זה אמר גאון המוסר ר' ישראל מסלנט זי"ע: אל יאמר האדם "זמן זה יפה לתפילה, זמן זה אינו יפה לתפילה", אלא יקיים בעצמו "ואתחנן אל ה' **בעת ההיא**", כלומר, מיד יתפלל לה' יתברך ועל ידי זה ישמע ה' תפילתו.

אכן, אם היינו מעריכים את "הנשק" שיש לנו בפה; את כח התפילה, לא היינו נזקקים לרופא, ולהבדיל, אפילו לא לברכת הצדיקים, **כי תפילה הבוקעת מהלב כוחה רב לשבר את כל המחסומים**, ולעלות ישר עד כסא הכבוד, רק הבעיה היא שאנו מזלזלים בכח זה, וממילא הולכים לרופא ולצדיק שיברך אותנו ויתפלל בעדנו, מה שהינו יכולים לעשות עבור עצמנו בצורה איכותית יותר, שהרי אמרו חז"ל (בראשית רבה נג, יד): "יפה תפילת החולה לעצמו יותר מכל".

סיפר הרב הצדיק רבי חיים חייקן זצ"ל, תלמיד מרן ה'חפץ חיים' זי"ע: באחד הימים הגיע יהודי מתושבי העיר 'ראדין' לבית ה'חפץ חיים', וביקש ממנו שיעתיר בתפילה עבור דבר מה שהיה זקוק בו לישועה. **שאל אותו הרב:** "האם אתה עצמך כבר התפללת על זה?" ענה האישה: "כן, כבר התפללתי". אמר לו הרב: "לך והבא את ספר התהלים ממנו התפללת".

הלך האישי ושב כשספר התהלים בידו. נטל ה'חפץ חיים' את הספר מידו, פתחו ודפדף בו, ואז אמר לאיש: **זה נקרא להתפלל?** אראה לך תהלים שמתפללים בו! "נגש הרב אל ארון הספרים שבחדרו, הוציא ספר תהלים ישן, הראה לאותו יהודי את דפיו הצהובים, את כתמי הדמעות שהיו מפוזרים בו לרוב, ואמר: "זה ספר התהלים שהתפללה בו אמי ע"ה. תראה, אתה רואה את הדפים, את הדמעות, **זה נקרא להתפלל!** כך מתפללים!..."

ויהי רצון שנזכה להשתמש עם כח התפילה שבפינו, **ועל ידי כך** יתמלאו כל משאלות לבנו – לטובה ולברכה, **אמן!**